

IMPACTUL DOMENIULUI FISCAL ASUPRA STABILITĂȚII ECONOMICO-FINANCIARE A STATULUI

*Andriana ONEA,
Facultatea Științe Economice*

CZU: 336.221.22::330.342

oneaandriana@gmail.com

În prezent, stabilitatea economico-financiară reprezintă una dintre problemele cele mai discutate în literatura economică actuală. Stabilitatea financiară, fiind recunoscută pentru prima dată în timpul crizelor financiare internaționale de la sfârșitul anilor 1990, întărite și de criza financiară și economică apărută în 2007, a devenit, pe parcursul ultimelor decenii, un obiectiv primordial al procesului decizional al fiecărui stat, constituind, la moment actual, una din esențialele provocări cu care se confruntă și cărora trebuie să le facă față economiile contemporane.

Funcționarea eficientă a unei economii naționale este direct influențată de gradul de stabilitate economico-financiară a statului, care, la rândul său, este determinată de o multitudine de factori și instrumente economico-financiare. Generalizând diferite teorii privind conceptul de **stabilitate financiară**, este de menționat că aceasta reflectă starea în care se află sistemul financiar, atunci când este capabil să îndeplinească simultan funcțiile sale specifice, și anume să aloce în mod eficient resursele și să absoarbă șocurile, evitând ca acestea să aibă un efect distructiv asupra economiei reale sau al altor sisteme. [3, p.3] Printre activitățile care promovează menținerea unui nivel necesar de stabilitate financiară putem enumera: reglementarea riscurilor actuale și potențiale, implementarea unor instrumente macroprudențiale pentru a nu admite acumularea riscurilor sistemice, precum și asigurarea încrederii populației în sistemul financiar național. [4]

Însă, stabilitatea nu presupune un caracter neschimbat sau constant, ci o stare care permite dezvoltarea atât a sistemului financiar, cât și a economiei în ansamblu. [3, p.2] Pentru a aprecia impactul real și potențial al domeniului fiscal asupra stabilității economico-financiare a statului, și anume influența politicilor fiscale adoptate și promovate, este necesar să fie analizate unele aspecte specifice ale Cadrului Bugetar pe termen mediu pentru anii 2021-2023. Acest document a fost elaborat pe fundalul im-

pactului pandemiei COVID-19 și al calamităților naturale asupra economiei naționale, acutizând vulnerabilitățile deja existente. Circumstanțele agravante au influențat adaptarea conținutului standard al documentului la condițiile actuale. [1, p.1] Însă, cu toate acestea, obiectivul principal al Guvernului pe termen mediu, în continuare, rămâne a fi consolidarea poziției fiscale și gestionarea responsabilă a finanțelor publice.

Atingerea acestui obiectiv devine posibilă datorită implementării de către organele abilitate în domeniul fiscal a unui set de măsuri eficiente, menite să stabilizeze și să mențină sfera economico-financiară, printre acestea enumerăm:

- ✓ reeșalonarea termenului de achitare a impozitelor pe venit și a taxelor locale;
- ✓ instituirea programului de rambursare a TVA;
- ✓ subvenționarea impozitelor salariale achitate pe perioada stării de urgență;
- ✓ prelungirea termenului de aplicare a cotei TVA de 6% pentru sectorul HORECA până la data de 15 martie 2022.[1]

Având în vedere toate măsurile aplicate de către stat în vederea ameliorării situației create, soldul bugetar pe parcursul ultimilor ani, în orice caz, rămâne a fi unul deficitar, afectând astfel stabilitatea economiei și provocând sistarea activității eficiente a sectorului financiar.

Tabelul 1.1. Dinamica soldului BPN și componentelor acestuia pentru anii 2018-2021

	2018, mil.lei	2019, mil.lei	2020, mil.lei	2021, mil.lei	2019-18, %	2020-19 %	2021-20 %
Venituri	57995,9	62949,2	62655,3	77373,1	+8,54 %	-0,47 %	+23,49 %
Cheltuieli și active nefin.	59608,9	65971,9	73274,9	82013,6	+10,67 %	+11,07 %	+11,93 %
Sold bugetar	-1613,0	-3022,7	-10619,6	-4640,5	+87,4 %	+251,33%	-56,30 %

Sursa: Elaborat de autor în baza sursei [2]

Datorită implementării unor măsuri eficiente de ameliorare a condițiilor provocate de pandemie prevăzute în CBTM 2021-2023, în

Tabelul 1.1. putem observa o dinamică pozitivă a soldului bugetar, care, pe parcursul anului 2021, s-a micșorat cu 56.30 % în comparație cu anul 2020, orientându-se spre echilibrarea veniturilor acumulate cu cheltuielile suportate pe parcursul anului.

Generalizând cele expuse anterior, este de menționat că conform rezultatelor evaluării relațiilor dintre domeniul fiscal și stabilitatea economico-financiară a statului, rezultă că politici fiscale adoptate în cadrul unei țări au un impact direct asupra tendințelor înregistrate în stabilizarea economiei naționale. Însă, condițiile crizei pandemice, în ultimii ani, și-au făcut propriile ajustări ce țin de dezvoltarea durabilă a economiei țării noastre. Evoluția pandemiei și implicațiile sale sociale și economice continuă să reprezinte cea mai semnificativă sursă de riscuri pentru perspectiva globală pe termen scurt. Pe măsură ce peisajul pandemiei de COVID-19 continuă să evolueze, politica fiscală trebuie să rămână agilă și să se adapteze la condițiile în schimbare rapidă.

Conform practicii internaționale, sporirea productivității și creșterea economică a statului necesită simultan și extinderea investițiilor de înaltă calitate, redirecționare a transferurilor fiscale către politici care sprijină recalificarea și realocarea forței de muncă etc. Pe lângă consolidarea plaselor de siguranță socială, acest lucru ar favoriza creșterea incluzivă, dezvoltarea durabilă și ar întări nivelul de stabilitate economică financiară a economiei naționale.

Bibliografie;

1. Cadrlui bugetar pe termen mediu (2021-2023) aprobat prin Hotărârea Nr. 776 din 28.10.2020.
2. Raport privind executarea BPN pentru anii 2018-2021;
3. PERCIUN Rodica, Stabilitatea financiară a statului: Semnificația, definiții, măsuri de asigurare, Institutul Național de Cercetări Economice, Chișinău;
4. Site-ul oficial al BNM. <https://www.bnm.md/>

Recomandat

Ina BRUMA, dr., conf. universitar, cond. științific